

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Javier Indaburu Irisarri

*Etxalar,
Nafarroa
(1932)*

Aurkibidea

Biografia

Etxalarren sortu zen,
Tomasenean. Guraso biak
Etxalarkoak zituen.

Zintak

ETL-005

- **Proiektua:** Bortzirietako ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lakar Iraizoz, Maite
- **Data:** 2007-06-25
- **Iraupena:** 65 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Emalea:** Arburua Etxeberria, Patri

ETL-006

- **Proiektua:** Bortzirietako ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lakar Iraizoz, Maite
- **Data:** 2007-06-25
- **Iraupena:** 64 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Emalea:** Arburua Etxeberria, Patri

ETL-007

- **Proiektua:** Bortzirietako ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lakar Iraizoz, Maite
- **Data:** 2007-06-25
- **Iraupena:** 38 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Emalea:** Arburua Etxeberria, Patri

Pasarteak

1. Zortzi urtetan hasi zen lanean

- **Erref:** ETL-005/001
- **Iraupena:** 0:06:15. **Hasi:** 00:00:03. **Bukatu:** 00:06:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Zortzi urtetan hasi zen lanean. Baserri batera joan zen mutil; han lo egiten gelditu behar zen, baina lehenengo gauean ohean sartu eta berehala jaiki eta etxeko emakumeari bere etxera joan nahi zuela esan zion. Beraz, egunero joan eta etorri egiten zuen. Behiak ibiltzen zituen, artoa erein, belarrak egin eta haurtzain lana ere egiten zuen. Pezeta bat eguneko ordaindu behar zioten, baina ez zen hala izan. Neguan ez zen lanera joaten, etxean gelditzen zen eta eskolara joan.

2. Osaba eta izebaren baserrian mutil

- **Erref:** ETL-005/002
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:06:18. **Bukatu:** 00:08:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Hamar urtetan osaba eta izebaren baserrira joan zen lanera. Han lotan

gelditzen zen. Artzain lana egiten zuen (80 bat ardi zituzten). Igandetan etxera joaten zen: goizean mezara eta gero egun osoa etxean amarekin; astelehen goizean berriz baserrira joaten zen. Han hiru urte egin zituen.

3. Baserriko lana. Mutil lana 1

- **Erref:** ETL-005/004
- **Iraupena:** 0:04:41. **Hasi:** 00:08:20. **Bukatu:** 00:13:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Egunero 40 bat ardi jezten zituen. Osabak ardiak prestatzen zituen jezteko: ilea kendu eta garbitu. Listuarekin bustitzen zituen behatzak eta tirriki-tarraka jezten zituen ardi guztiak; gero, bigarren pasada ematen zuten, berriz ere jezten zituzten denak. Lo gelditu zen eguneko anekdota kontatzen du.

4. Baserriko lana. Mutil lana 2

- **Erref:** ETL-005/006
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:13:15. **Bukatu:** 00:15:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Udan behiak ere mendira bildaltzen zituzten. Normalean osaba joaten zen bi behiak jeiztera, baina beste lanak egin behar zituenean, bera joaten zen. Baserriko arto guztiak egun batean gorozten zituzten bozpasei lagunak artean. Behien esnea marmita batean eramaten zuten menditik etxera; izan ere, hiru edo lau litro besterik ez zuten ematen bi behiek.

5. Lera

- **Erref:** ETL-005/008
- **Iraupena:** 0:03:46. **Hasi:** 00:15:11. **Bukatu:** 00:18:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Iratzea, egurra, belarrak eta bestelako tresnak garraiatzeko lera erabiltzen zuten. Lera nolakoa zen azaltzen du.

6. Golde-perla, erreستا eta area

- **Erref:** ETL-005/009
- **Iraupena:** 0:07:19. **Hasi:** 00:18:57. **Bukatu:** 00:26:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Baserri batzuetan, malda zela-eta, ezin zen golde-makina erabili, horren ordez, golde-perla erabiltzen zuten. Nolakoa zen azaltzen du. Golde-perlak pasa ondoren, erreستا pasatzen zuten, lurra xehatzeko. Erreستا nolakoa zen

eta nola ibiltzen zuten azaltzen du. Batzuetan bera errestaren gainean joaten zen. Ondoren, aria pasatzen zen eta, azkenean, berriz erresta pasatzen zen. Denbora pasa ahala, tresnak hobetzen joan ziren; esate baterako, erresta beharrean, arpa erabiltzen hasi ziren. Mandoei tresnak nola lotzen zitzaizkien azaltzen du.

7. Artoa ereiteko tresnak

- **Erref:** ETL-005/010
- **Iraupena:** 0:03:27. **Hasi:** 00:26:16. **Bukatu:** 00:29:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Artoa ereiteko markak nola egiten zituzten azaltzen du. Gero artoa eskuekin ereiten zen (ilarra ere ereitzen zen tartean). Ondoren are ttikia pasatzen zen. Artoa atera ondoren, bostortza pasatzen zuten (astoari lotuta) eta gero aitzurrarekin jorratzen zuten.

8. Gorotza

- **Erref:** ETL-005/012
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:29:52. **Bukatu:** 00:32:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Gorotza ateratzeko sardea erabiltzen zuten (bi, hiru, lau edo bortz hortzetakoa). Arraplamakoa ere erabiltzen zuten (lau edo bortz hortz izaten zituen). Arto tartean botatzen zen gorotza saskietatik. Emakumeak aritzen ziren anitzetan botatako gorotza hedatzen.

9. Belarra. Bihurrak

- **Erref:** ETL-005/014
- **Iraupena:** 0:09:33. **Hasi:** 00:32:26. **Bukatu:** 00:41:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bere gazte denboran belarra segaz egiten zen. Egurrezko giderra zuen. Seg a nola zorrozten zen azaltzen du. Bere anaiarekin beste baserritara joaten zen belarrak egitera. Goizean belarra segarekin pikatu eta, arratsaldean, zurezko sararekin hedatzen zuten. Biltzeko denboran ere sara erabiltzen zuten; zamak egiten zituzten eta bihurrekin lotzen zituzten. Bihurrak otsailean egiten zituzten egur berdearekin. Belar zamak bizkarrean hartuta eramaten zituzten baserrira; batzuetan lerak ere erabiltzen zituzten. Berak ez zituen ia kakolak erabili, ezta maindireak ere. Behin belarra eraman ondoren, bihurrak altxatzen zituzten eta biharamunean berriz erabili ahal izateko, ez xehatzeko, uretan beratzen uzten zituzten bi orduz-edo.

10. Hargin

- **Erref:** ETL-005/015

- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:41:59. **Bukatu:** 00:43:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Hamasei urtetan hargin peoi hasi zen. Dena dela, lanarik ez zegoen denboran, labrantza lanean aritzen zen. Bere ustez, hargintza lan gogorrena da; labrantza gogorra da, baina maite du.

11. Errekako legarra. Tunberoa

- **Erref:** ETL-005/017
- **Iraupena:** 0:03:07. **Hasi:** 00:43:40. **Bukatu:** 00:46:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Errekako legarra biltzen zuten hargintzako lanetan erabiltzeko. Tunberoa (gurdi mota bat) erabiltzen zuten garraiatzeko.

12. Ogia estraperloan

- **Erref:** ETL-005/018
- **Iraupena:** 0:08:27. **Hasi:** 00:46:47. **Bukatu:** 00:55:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Ogia ezkutuan ekartzen zuten. Gaztetan, beste bi lagunekin, Sararako bidean zegoen "arruporda" (ardi borda) batera joaten ziren gauez, haraino eramaten baitzituen ogiak Sarako mutil batek. Bakoitzak zazpi edo zortzi ogi (bi kilokoak) hartzen zituzten. Gau batean gertatutakoa kontatzen du: tiroak entzun eta ogiak bota behar izan zituen.

13. Kontrabandoa 1

- **Erref:** ETL-005/019
- **Iraupena:** 0:09:28. **Hasi:** 00:55:14. **Bukatu:** 01:04:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Egunez lanean eta gauez kontrabandoan aritzen zirenean, ia ia ez zuten lorik egiten, ordu pare bat besterik ez. Besteak beste, ardi ileak, puntillak eta errodamenduak eramaten zituzten. 40 bat kiloko paketeak izaten ziren. Guardiekin gertatutako anekdota kontatzen du: gau batean bere paketea utzi behar izan zuen, baina beste batek botatakoa jaso zuen. Bere anaiak, berriz, txaketa eta guzti galdu zuen.

14. Kontrabandoa 2

- **Erref:** ETL-006/001
- **Iraupena:** 0:05:45. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:05:45

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Nagusiek edota enkargatuek biltzen zituzten peoiak. Kontrabandoa egunero izaten zen. Bera hargintza lanean baserri batentzako ari zen eta horko nagusiek kontrabandoa antolatzen zuten; hori zela eta, berari ez zioten deitzen kontrabandoan ibiltzeko, goizez nekatuta izanen zelakoan eta lan gutxiago eginen zuelakoan. Baina baziren beste kontrabando taldeak eta hauetako batekin hasi zen. Bidai erdia egiten zuen (eta soldata erdia ordaintzen zioten) baina hamaiketarako etxean izaten zen.

15. Kontrabandoa 3

- **Erref:** ETL-006/002
- **Iraupena:** 0:04:38. **Hasi:** 00:05:45. **Bukatu:** 00:10:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Kontrabandoan almendrakin hasi zen. Oso gogorra zen. Igantziko bentan hartzen zuten 42 kiloko zakua (35 besterik ez zuela pisatzen jartzen zuen) eta zazpi orduko bidea egin behar izaten zuten, Sarako errekaraino. 15 duro irabazten zituzten; hargintzan, berriz, berak hamar duro irabazten zituen eguneko lanagatik (hamaika bat ordu lanagatik).

16. Etxean estu ibili ziren

- **Erref:** ETL-006/004
- **Iraupena:** 0:04:45. **Hasi:** 00:10:34. **Bukatu:** 00:15:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Zazpi anai-arrebak ziren. Bera haurra zela, hiru behietatik bi hil zitzaizkien hilabete batean eta hirugarrena eritu zen; tratante batek oso merke erosi zien. Familia, beraz, behirik gabe gelditu zen. Tratanteak hainbeste haur esnerik gabe geldituko zirela ikusita, bere aitari behi zahar bat utzi zion, haiek bazka eman eta esnea hartzeko. Artoa ereiteko azienda parek behar zutela-eta-, osaba batek miga gazte bat utzi zien eta behi zaharrarekin hezi zuten lanean aritzeko. Etxean estu ibili ziren.

17. Irabazten zuten dirua gurasoei ematen zieten

- **Erref:** ETL-006/005
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:15:19. **Bukatu:** 00:16:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Gazterik hasi ziren lanean anai-arrebak eta dirua gurasoei ematen zieten. Berak, ezkondu bitartean, diru guztia amari ematen zion (bestak egiteko sosa ezik, noski).

18. Karlistadak 1

- **Erref:** ETL-006/006
- **Iraupena:** 0:07:16. **Hasi:** 00:16:27. **Bukatu:** 00:23:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bere bi aitatxiak karlistadetan izan ziren. Bere emaztearen aitatxiak karlistadetara joan behar zuen, baina desertatu zuen eta Sarako baserri batean gelditu zen; gero familia osoa ere joan zen hara. Ardiak poliki-poliki pasatu zituzten muga bestaldera. Herriaren kontura jaten zuten soldaduek eta Udala arruinatu zuten; hori zela eta, lur komunal batzuk saldu zituen Udalak dirua lortzeko. Bai karlistek bai liberalek, baserrietan janaria ebasten zuten

19. Karlistadak 2

- **Erref:** ETL-006/007
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:23:43. **Bukatu:** 00:26:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Peña Platako batailaren ondoren, eskapo zetozen karlista aunitz, herri ondoan dagoen haitz handi batetik erori eta hil ziren. Baserri batera joan ziren batzuk eta han "meha" gazte bat hil eta bertan jan zuten. Gero Baztan aldera joan omen ziren, Frantziara pasatzeko.

20. Lur komunalak

- **Erref:** ETL-006/009
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:26:35. **Bukatu:** 00:29:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Karlistadetan herria arruinatu zela eta, lur komunal batzuk saldu zituen Udalak. Gero arazoak izan dira komunalak edo pribatuak diren frogatzeko.

21. Aita eta biak zinegotzi izan ziren

- **Erref:** ETL-006/011
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:29:13. **Bukatu:** 00:31:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bere aita kontzejala (zinegotzia) izan zen Errepublikara garaietan. Anekdotak bat kontatzen du: udaletxean Alfonso XIII erregearen erretratua zegoen eta gizon batek kentzeko esan zion bere aitari, baina berak ez zuen nahi. Iruñetik agintzen zutenean kenduko zutela esan zion azkenean alkateak.

22. Auzolanak

- **Erref:** ETL-006/012
- **Iraupena:** 0:07:15. **Hasi:** 00:31:56. **Bukatu:** 00:39:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Auzolanak derrigorrezkoak izaten ziren. Bi egun egin behar zituen familia bakoitzak. Bera zinegotzi izan zen garaian, auzolana egiten ez zuenak sei duro ordaindu behar zituen. Udalan ez zen ia dirurik izaten, kotribuziotan biltzen zuten diruaren zati handiena Diputazioak eramaten baitzuen. Udalak dirua behar zuen, besteak beste, al baitari eta botikariari ordaintzeko eta hainbat azpiegitura lanak egiteko. Beraz, azkenean, Udala zorpetu zen. Diputazioak emandako mendi lote bat saldu zutenean hasi ziren zorra ordaintzen. Kontribuzioa %10 igo zuten (ez Diputazioak eskatutako %20a) eta auzolana ez egiteagatik isuna ere igo zuten (apeza eta maestroa besterik ez ziren libre).

23. “Parisko putzua”

- **Erref:** ETL-006/013
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:39:11. **Bukatu:** 00:40:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Ez du inoiz ikusi baina badaki non dagoen “Parisko putzua”. Oso sakona dela esaten dute.

24. Etxalarko ola zaharrak. Ebatsitako neskak

- **Erref:** ETL-006/014
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:40:44. **Bukatu:** 00:45:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Etxalarren, gutxienez bi lekutan izan ziren olak. Ola zaharretan ijitoek neskak bat ebatsi omen zutela kontatzen zien aitak; ijitoekin hazi zela eta artista famatua izan omen zela. Ola zaharreko harrietatik burdina ateratzen zuten. Harria berotzen zuten eta burdina bereizten zen; gelditzen zen “eskoria” (zepa) etxeak egiteko erabiltzen zuten garai hartan

25. Sorginak eta lamiak

- **Erref:** ETL-006/015
- **Iraupena:** 0:03:09. **Hasi:** 00:45:46. **Bukatu:** 00:48:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Lami-zuloarekin izutzen zituzten haurrak bere garaian.

26. Defuntuen arimak. Amesgaiztoak

- **Erref:** ETL-006/017
- **Iraupena:** 0:04:47. **Hasi:** 00:48:59. **Bukatu:** 00:53:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Defuntuen arimak ateratzen zirenean, mezak atera behar ziren. Osaba batek kontatu zion artzain etxola batean munstro bat ateratzen zela. Berak izandako amesgaiztoen istorio bat kontatzen du.

27. Hontzaren istorioa

- **Erref:** ETL-006/018
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:53:46. **Bukatu:** 00:56:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Bere aita gaztea zela, garrasi izugarriak entzuten hasi ziren baserri ingurutan. Apaiza hil berriaren arimaren oihuak zirela esaten zen. Baina, azkenean, hontza bat zela ikusi zuten.

28. Etxeko erremedioak

- **Erref:** ETL-006/020
- **Iraupena:** 0:05:57. **Hasi:** 00:57:24. **Bukatu:** 01:03:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Etxeko erremedio batzuk azaltzen ditu. Anginendako, gatzeta uretan urtu eta gargarak egin. Gripe, katarro eta neumoniarendako, berbena belarrak (Sanjuanetako lehenbiziko ilargi zaharrean bildutakoa da onena)

29. "Golpebelarra"

- **Erref:** ETL-007/002
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:00:10. **Bukatu:** 00:02:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

"Golpebelarra" nolakoa da azaltzen du. Argizari eta olioarekin nahasten da pomada bat egiteko. Kolpeak edo zauriak zikatrizatzeke (orbaintzeko) erabiltzen da

30. Sugeen ausikia sendatzeko

- **Erref:** ETL-007/003
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:02:17. **Bukatu:** 00:05:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Sugeen ausikia sendatzeko 21 salbe ("agur erregina") errezatzen ziren. Zazpi salbetikan gelditu eta behar duzu Trinidad Santuari bihotz-bihotzez eskatu mina kentzeko, hagitz fuerte kontzentratuta. Bere etxeko ardi bat errapeetatik ausikitua izan zen eta ez zuen mokadurik hartzen; bere izeba ardiaren ondoan errezatzen hasi zenean, ardia jaten hasi zen. Beste etxetara ere joaten zen bere izeba errezatzeraz.

31. Kuranderoak (petrikiloak)

- **Erref:** ETL-007/004
- **Iraupena:** 0:03:21. **Hasi:** 00:05:20. **Bukatu:** 00:08:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Baziren kurandero (petrikilo) famatuak. Errate baterako, Iruritako emakume bat ("Mojita" erraten zioten) kurandero hagitz ona zen. Bere amautxik min ikaragarria hartu zuen zangoan eta Mojitarene errezoen ondoren sendatzen hasi zen. Bere aitak tripako mina izaten ohi zuen eta Mojitarengana joan zen: honek haizea eta odola nahastua zuela eta babarrun asko jateko esan zion (haizeak botatzeko).

32. Pregoi eguna

- **Erref:** ETL-007/005
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:08:41. **Bukatu:** 00:09:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Pregoi egunean, gizona andregaiaren etxera joaten zen lehenbiziko aldiz bazkaltzera.

33. Apezari kantatu

- **Erref:** ETL-007/007
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:09:46. **Bukatu:** 00:11:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Urtezahar arratsean apezari kantatu.

34. Ezkontzak

- **Erref:** ETL-007/008
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:11:47. **Bukatu:** 00:13:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Garai hartan, goizeko bostetan ezkontzen ziren asko. Bera goizeko zortzietan ezkondu zen. Lehenago, etxeetan egiten ziren otorduak; bi eguneko ezkontza bat gogoratzen du, festa ederra izan zen etxe hartan.

35. Herrien fama eta errateak

- **Erref:** ETL-007/009
- **Iraupena:** 0:03:41. **Hasi:** 00:13:39. **Bukatu:** 00:17:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Herrien fama eta errateak. "Igantzi, Madrid chiquito" (bortz herrien artean famatuena). "Etxalar, beti zahar". "Bera, zerri kaka biltzera". "Zugarramurdi, al culo le llaman ipurdi". Arantzakoek harrikari fama zuten eta Zugarramurdikoek jotzaile fama.

36. Beste herriekiko harremana

- **Erref:** ETL-007/010
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:17:20. **Bukatu:** 00:18:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Lehen ez ziren Arantza eta Igantziko bestetara joaten; Bera eta Lesakara, berriz, urtero joaten ziren. Baztandarrekin harreman handia izaten zuten, Etxalarrera mandatuak egitera joaten zirelako. Sararekin ere hartu-eman hagitz polita zuten

37. Euskara

- **Erref:** ETL-007/011
- **Iraupena:** 0:05:25. **Hasi:** 00:18:50. **Bukatu:** 00:24:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Etxalar eta Sarako euskara oso diferentea da. Berak oso ongi ulertzen du Sara eta inguruko herrietako euskara, han lanean izan zelako, eta oso polita iruditzen zaio. Zuberoa aldekoa, berriz, ez du erraz ulertzen. Etxalarko euskara Elizondo eta Sunbillako euskararen antzekoa da. Baztango euskara, berriz, oso diferentea da. Berakoek eta Lesakakoek batez ere, tonu ezberdina dute

38. Ama ezkongabeak

- **Erref:** ETL-007/013
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:24:23. **Bukatu:** 00:25:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:

Apeza oso gogorra zen, eta neska bat ezkondu gabe haurdun gelditzen bazen, guardia zibilek inklusara eramaten zuten. Haurra inklusan gelditzen zen eta ama etxera itzultzen zen.

39. Baserritarrak eta karrikarrak

- **Erref:** ETL-007/014
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:25:30. **Bukatu:** 00:27:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Lehen baserritarra "tontoago" jotzen zuten. Karrikarrek burla egiten zioten

40. Eskolara gutxi

- **Erref:** ETL-007/016
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:28:27. **Bukatu:** 00:31:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Zortzi urtetan hasi zen lanean, beraz, eskolara gutxi joan zen. Gero, hamabost urtetan mojetan sartu zen berriz eta "sumar eta restar" ikasi zuen.

41. Oinetakoak

- **Erref:** ETL-007/018
- **Iraupena:** 0:05:04. **Hasi:** 00:31:37. **Bukatu:** 00:36:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Bere denboran jende gutxi ibiltzen zen oinutsik. Espartinak erabiltzen zituen, baina berehala xehatzen ziren. Abarkak ere erabiltzen zituen, baina zola liso-lisoa zuten eta erortzen ziren. Kubiartekin egindako abarkak hasi ziren geroago. Egurrez egindako eskalapoiekin ere anitz ibili da (espartinekin paratzen ziren)

42. Harrikatza

- **Erref:** ETL-007/019
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:36:41. **Bukatu:** 00:37:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

Harrikatz-minak (meatzeak) zeuden Etxalarren.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com